

Jeg vil benytte Lejligheden til at knytte nogle Bemærkninger til det ærede Medlem Hr. L. D. Rasmussens Tale, og jeg vil da særlig hæfte mig ved de tekniske Skoler. Jeg vilde meget nødig, at den tekniske Uddannelse skulde gøres tvungen. Jeg mener, at vi skal bibeholde det System, vi er inde paa, nemlig at gaa frem ad Frivillighedens Vej; thi man opnaar aldrig noget godt ved Tvang. Jeg tror ikke, man vil opnaa noget godt ved at tvinge Lærlinge gennem Lovparagraffer til at gaa i teknisk Skole. Jeg ved godt, at der kan være Skoler, og særlig Skoler i de mindre Provinsbyer, som ikke har den fornødne Disciplin. Men jeg kender Forholdene ret nøje ved de tekniske Skoler her i Landet, og jeg ved, at her i København virker Systemet godt. Jeg ved, at naar en Lærling udebliver, faar hans Mester Dagen efter en Seddel, hvori det meddeles, at Lærlingen har været fraværende, og hvis det gentager sig ret mange Gange, bliver Lærlingen bortvist fra Skolen og har derved umuliggjort sin egen tekniske Uddannelse til stor Skade for ham selv. Jeg tror, det er et langt bedre Middel til at faa Lærlingene til at møde end at skrive om det i Lovparagraffer.

Medens vi er ved de tekniske Skoler, vil jeg gerne knytte nogle Bemærkninger til det ærede Medlem Hr. Kaysers Udtalelser. Det ærede Medlem var ikke rigtig tilfreds med Lovforslagets § 3, hvorefter Indenrigsministeren kan tillade, at Læretiden afbrydes indtil et Aar for derved at give Lærlingene Lejlighed til at faa en teknisk Uddannelse. Jeg har selv gaaet sammen med mange Lærlinge, som har benyttet Vinteren til at gaa paa det tekniske Selskabs Dagskole, medens de kun om Sommeren var ude i praktisk Lære. Disse unge Mennesker blev samtidig med, at de var udlærte og blev Svende, Bygningskonstruktører. Disse Bygningskonstruktører er jo særlig tænkt anvendte som Arbejdsledere ude omkring paa Arbejdspladserne, men de er mange Gange daarligere Arbejdsledere, fordi de er uddannede saa hurtigt og ikke har faaet den fornødne praktiske Uddannelse i deres Fag. De har kun faaet 2½ Aars Uddannelse og har ikke, som der kunde være Grund til at forlange, faaet tilstrækkelig praktisk Uddannelse. Som Bygningskonstruktører kommer de tidt til at virke paa store Arbejdspladser, og selv om de maaske har den teoretiske Side i Orden, mangler de adskilligt med Hensyn til Praksis. Jeg mener derfor, det er en god Form, Indenrigsministeren har fundet for Lovparagraffen herom, at der kun kan tages eet Aar

fra Læretiden til den teoretiske Uddannelse. Saa maa de for Resten uddanne sig, efter at de er blevet Svende.

Det ærede Medlem Hr. L. D. Rasmussen var inde paa Læretidens Længde og talte om, at Lærlingene tidt bliver brugt som Bude. Ja det er muligt, at nogle af de store Forretninger bruger deres Lærlinge lidt rigeligt som Bude, men det skal siges, at ogsaa Svendene i allerhøjeste Grad bruger Lærlingene som Bude. Jeg ved ogsaa af egen Erfaring, hvorledes man i det første Aar i disse store Virksomheder maatte gaa som Bud for Svendene, hvorledes man maatte gaa i Byen efter Øl, og hvorledes man maatte være paa Tærne, naar Svendene havde noget, de skulde have udført. Ogsaa det kunde jeg ønske, vi kom væk fra, saaledes at det ikke alene blev Mestrene, der skulde afstaa fra at bruge Lærlingene som Bude, men at ogsaa Svendene blev forhindret deri.

Med Hensyn til, at det skulde være Virksomhederne, der indestod for Lærlingenes tilbørlige Uddannelse, vil jeg sige, at hvis en Virksomhed som Burmeister og Wain skulde indestaa for, at den ikke to Gange i Løbet af 10 Aar bliver dømt for uheldige Lærlingeforhold, vil en saadan Virksomhed ikke kunne have den Stab af Lærlinge, som den har. Jeg tror, det er rigtigt, som det er foreslaaet i Lovforslaget, at det er den Mand, der staar for Ledelsen, der kan dømmes. Vi ved alle, at det er en udmærket Uddannelse, de unge Lærlinge faar hos Burmeister og Wain, hvor der er ca. 350 Lærlinge; men denne Virksomhed kan umuligt garantere for, at der ikke kan komme Tilfælde, hvor der kan ske Misbrug, saaledes at den kunde blive dømt. Skal Virksomheden staa inde for eventuelle Misbrug; vil det let kunne ske, at den bliver udelukket fra at uddanne Lærlinge, og det vilde ikke være til Gavn for Faget.

Endvidere er der Spørgsmaalet, om Lærlinge skal være undergivne Hustugt, indtil de er 16 Aar. Jeg ser nu ikke, at det er saa meget galt, fordi en Mester har Ret til at give en saadan Knægt under 16 Aar en paa Kassen, hvis det er nødvendigt. Lærlingen kan have været uforskammet, saa det kan være paa sin Plads. Jeg mener ikke, det skal være noget, der skal gentage sig hver Dag, men jeg tror heller ikke, der er nogen Grund til at sætte noget Forbud ind derimod. Det ærede Medlem Hr. Valdemar Nielsen holdt stærkt paa, at det skulde være ens for Mænd som for Kvinder. Jeg tror ikke, der er nogen Grund til at føre Ligelønsprincippet igennem her. Der er den Forskel paa Mænd og Kvinder, at naar en Kvinde er konfirmeret og 14 Aar, er hun voksen og betragter